

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 1.
Tammikuu.

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.
Vastaava. Toim. sihteeri.

1910
XV:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisälllys: Uusi vuosi. — Fredrika Runeberg. — Kirjeitä. — Kuurom. kansainvälinen urheilujuhla. — Lisää jatkokursseja. — Kuuromykkäytöt. — Kuuromykkäin yhdistyksille! — Pieni arvostelu. — Tietoja kotimaasta. — Tilausilmoitus.

Uusi vuosi.

Kun tämä lehti nyt ensi kerran tänä uutena vuotena ilmestyy, niin tahtoo se toivottaa kaikille lukijoilleen *onnellista uutta vuotta*. Vuosi 1909 on loppunut. Vuosi 1910 alkaa. Olemme kiitolliset siitä hyvästä, mitä Jumala meille viime vuonna antoi. Ja uutta vuotta alkaessamme sanomme Herralle: »anna meille onnellinen vuosi! Siunaa ja varjele meitä alkavalla vuodella!

Vuosien vaiheessa muistelemme loppuneen vuoden tapauksia. Ajattelemme omaa elämäämme, millä tavalla olemme eläneet viime vuonna. Ajattelemme myös tovereitamme, ystäviämme ja koko isänmaata, minkälainen viime vuosi oli koko kansallemme. Oman elämämme tapauksista pitää meidän puhua Jumalan kanssa, jonka silmä on kaikki nähnyt. Koko kansamme kohtaloista kirjoitetaan toisissa sanomalehdissä. Tässä lehdessä muistelemme ainoastaan niitä tapauksia, jotka koskevat Suomen kuuromykkiä.

Viime vuonna ei km:n keskuudessa ole paljon erityistä tapahtunut. Asiat ovat menneet hiljaisuudessa kuten ennenkin.

Km. koulut ovat tehneet työtänsä entiseen tapansa. Pieni Käkisalmen km. koulu on tullut entisten lisäksi. Se avattiin

viime tammikuussa. Alussa oli siinä ainoastaan 1 oppilas. Myöhemmin tuli 3 lisää. Oppilaita on siinä siis 4. Opettajana toimii neiti Hulda Hakala. Koulua ylläpitää »kannatusyhdistys» ja sen innokkaita alkuunpanijoita ovat rovasti H. Helen ja tohtori Levander y. m. Käkisalimesta. Varain puutteessa suljetaan koulu ensi kevätlukukauden ajaksi. Odotetaan, että saadaan valtiolta apua. Koulussa käy ainoastaan vanhempia km.

Viime kevänä päätettiin maamme suomenkielisistä kouluista pois yhteensä 81 km. Syksyllä ei otettu uusia oppilaita puhelukouluihin. Ainoastaan Jyväskylään otetaan joka vuosi uusia oppilaita; puhekouluihin ainoastaan joka toinen vuosi.

Suomen km:n hyväksi työskentelevät »*Kuuromykkäin auttajayhdistys*» ja »*Suomen kuuromykkäin liitto*». Auttajayhdistys on viime vuonna antanut lainoja ja apurahoja tarvitseville km:lle, jakanut matkarahoja, toimeenpannut jatkokursseja km:lle Turussa ja Kuopiossa, sekä monta kertaa on se auttanut km. Suurta siunausta tuottaa tämän yhdistyksen toiminta. — Km:n liiton työ on sen sijaan ollut hidasta ja hiljaista. Se on koettanut auttaa haaraosastojaan, eli km:n yhdistyksiä toisissa kaupungeissa. Matkapapit ovat olleet viime vuonna myöskin liiton »asiamiehiä». He ovat pitäneet saarnoja ja esitelmiä km:lle monissa kymmenissä eri paikoissa. He ovat käyneet km:n kodeissa, levittäneet kirjallisuutta ja kuuromykkäinlehtiä, sekä koittaneet kaikilla tavoin auttaa ja hyödyttää km. »Lesken ropo» nimiset säästölaatikot on km. liitto viime vuonna jakanut km:lle. Niillä kerätään apurahoja köyhille ja sairaille km:lle. — Joululehden toimitti km. liitto viime jouluksi sekä suomen- että ruotsinkielellä. — Oma liiton-merkkiä on liitto myös hommannut. Se piti piirustuskilpailut merkkiä varten ja jakoi kolme palkintoa parhaille piirtäjille. Mutta paljon on töitä kesken, joita odotamme liiton tekevän. Pitäisi perustaa maanviljelyskoulu, pitäisi toimittaa koti vanhoille, köyhille ja vaivaisille km:lle, pitäisi painattaa kirjallisuutta, pitäisi monta muuta asiaa saada tehdyksi. Mutta työ käy hitaasti. On liian vähän työvoimia. Pitäisi saada enemmän auttajia. Mutta kaikilla on kiire ja paljon omia töitä. Ei ole monta puhuvaa ihmistä Km.liitossa auttamassa.

Monta km. on viime vuoden kuluessa kuollut. Kuuromyk-

käinlehdessä on usein ollut uutisia kuolleista tovereista. Monet ovat kuolleet nuorina. Poismenneiden joukossa mainitsemme erityisesti 2 km.koulun johtajaa, nim. maist. *K. E. Kahvan* Oulusta ja rovasti *B. I. Södermanin* Kurikasta. Eräs nuori km. opettaja neiti Maria Nykänen pääsi myös haudan lepoon viime syksynä. Hän oli opettajana m. m. Mikkelissä. Vuoden kuluessa kuolleista kuuromykyistä mainitsemme seuraavat: Severus Hoskari Alavudella 40½ vuoden vanhana; Herman Fonselius Turussa 75 v. v.; Nestor Töyräskorpi Vesilahdella 38 v. v.; Kalle Isohalme Soinissa 27 v. v.; Eerik Lecklin Kymissä 34 v. v.; Maria Sofia Neste Vaasassa 27½ v. v.; Sandra Saarinen Turussa; Johanna Nordberg Porissa; Antti Kirjavainen Juuassa 34 v. v.; Emma Metsi Lappeenrannassa 27 v. v.; Tahvo Nissala Orimattilassa; Ida Manner Hausjärvellä 15 v. v.; Fredrik Mård Kiuruvedellä 16 v. v.; Juho Heikki Savisaari Alavuuoella 16 v. v.; Juho Nestor Mäkelä Turusta; Hilma Jokela Hausjärvellä 25½ v. v.; Eriika Sofia Vuokko Turussa 41½ v. v.; Magnus Edvin Saaristo Perniössä 24½ v. v.; Heikki Laukko Karstulassa 72 v. v.; Johan Enges Vöyrissä 58 v. v.; Juho Schöneman Viitasaarella 32 v. v.

Jumalaan luottaen aloitamme uuden vuoden. Tähän asti on Hän meitä auttanut. Auttakoon vast'edeskin!

H. N.

Fredrika Runeberg.

(„Aika“-lehdessä olevan Aleksandra Gripenbergin kirj. elämäkerran mukaan).

Tämän lehden lukijat tuntevat suuren runoilijamme J. L. Runeberg'in nimen. Ehkä ovat monet km. lukeneet hänen runojaan ja kirjojaan. Koulussa on opetettu, että Runeberg on Suomen suurin runoilija. Hän on kirjoittanut m. m. kansallis-laulun »Maamme» laulun.

Mutta harvat km. tietävät, että Runebergin vaimo, rouva Fredrika Runeberg, myös oli viisas nainen ja etevä kirjailija, joka on kirjoittanut useita huomattavia teoksia (kirjoja). Tahdomme tässä kertoa vähän hänen elämänsä vaiheista.

Fredrika Runeberg syntyi Pietarsaareissa v. 1807. Hänen isänsä

oli tullinhoitaja Karl Tengström. Pienenä lapsena oli Fredrika kivuloinen ja sairasteli usein. Mutta kivuloisuus ei estänyt häntä oppimasta lukemaan. Hänen oli helppo oppia ja pian osasi hän koko katkesmuksen ulkoa.

Isommaksi kasvettuaan lähetettiin tyttö Turkuun kouluun. Siihen aikaan ei ollut kouluja tytöille. Tavallisesti opetettiin heitä kotona. Saivat oppia vähän pianon soittoa, ranskan kieltä, hienoja seurustelu-tapoja j. n. e. Mutta Turkuun oli muuttanut eräs englantilainen nainen, joka piti koulua tyttölapsille ja siellä sai Fredrika oppia. Hän luki varsinkin vieraita kieliä suurella menestyksellä.

Koulunsa lopetettuaan tuli F. taas kotiinsa. Siellä sai hän tehdä ahkerasti kotitöitä aamusta iltaan. F. oli hiljainen ja ujo. Hän ei tahtonut mennä seurapitöihin, eikä tanssiaisiin. Ainoastaan äitinsä käskystä meni hän joskus niihin, mutta hauskaa ei hänestä ollut olla suurissa seuroissa. Mielellään istui hän kotona, teki paperikukkia, maalasi kankaalle pieniä, kauniita tauluja ja ompeli koru-ompeluksia. Näitä töitään hän sitten möi ihmisille ja keräsi itselleen rahaa. Naimisiin mennessään oli Fredrikalla säästöissä noin 600 mk., jotka hän oli ansainnut myymällä käsitöitään. Mutta siihen aikaan pidettiin häpeänä, että rikkaan virkamiehen tyttäret omalla työllään rahaa ansaitsivat. Se ei ollut »hienoa». Sentähden täytyi Fredrikan myydä teoksensa — salaa.

Fredrika ja J. L. Runeberg menivät kihloihin v. 1828 ja naimisiin ^{23/1} 1831. Silloin he muuttivat asumaan Helsinkiin, jossa Runeberg oli dosenttina (opettajana) yliopistossa. Heidän kotinsa oli peini ja yksinkertainen, huonekaluja oli vähän. Kotinsa hoitamisessa kului rouva Runeberg'in aika. Itse hän ompeli, niinkuin toisetkin yliopiston opettajain rouvat siihen aikaan, miehensä ja poikainsa paidat, liivit, takit ja housut, värjäsi lankoja ja kutoi sukia. Koulupoikia otettiin myös asumaan heidän kotiinsa. Esim. Z. Topelius asui hyyrillä Runeberg'in kodissa. Kyllä rouvalla oli siis paljon työtä ja hänen terveytensä oli heikko.

Siihen aikaan asui Helsingissä useita nuoria, eteviä miehiä, jotka joko olivat opettajia yliopistossa, tahi lukivat ja suorittivat tutkinnoita. Näistä miehistä on sitten tullut tunnettuja, eteviä isänmaan palvelijoita. Heitä oli esim. J. L. Runeberg, J. V. Snell-

man, J. Nervander, Fredrik Cygnaeus y. m. Nämä nuoret tiedemiehet perustivat keskenään seuran, eli yhdistyksen, jonka nimi oli »Lauvantai-seura.» He pitivät kokouksia lauantai-iltoina vuorotellen toistensa kodeissa. He tilasivat yhdistyksen rahoilla kirjoja Ruotsin maalta (Suomessa ei siihen aikaan vielä kirjoja paljon painettu). Jokainen Lauvantai-seuran jäsen vei jonkun

Fredrika Runeberg.

kirjan kotiinsa ja luki sen. Kun sitten jäsenet kokoontuivat taas lauantai-iltana, niin kertoivat he toisilleen mitä olivat kirjasta lukeneet. Sitten keskusteltiin tarkoin kirjojen sisällön johdosta ja puhuttiin paljon Suomen maan asioistakin, sen taloudellisen ja henkisen tilan parantamisesta y. m. Monta tärkeätä ajatusta näissä kokouksissa lausuttiin ja monta hyvää päätöstä tehtiin, jotka ovat kantaneet hedelmää isänmaan onneksi.

Rouva Runeberg rupesi myös »Lauvantai-seuran» jäseneksi. Täällä hän sai paljon uusia ajatuksia kuunnellessaan etevien miesten

puheita ja lukiessaan seuran antamia kirjoja. Aivan uusia asioita rupesi tulemaan hänen mieleensä, uusia näköaloja avautui hänen eteensä. Hän rupesi ymmärtämään, että hänkin voisi jotakin tehdä kansansa hyväksi ja että hänelläkin on jotakin sanomista yleisistä asioista. Mutta siihen aikaan ei naisilla ollut tapana esiintyä puhujina, eikä kirjailijoina. He saivat olla vaiti ja hoitaa kotona patojaan, pannujaan, parsia miehensä ja lastensa sukia, sekä kasvattaa poikiaan ja tyttäriään ihmisiksi.

V. 1834 rupesi rouva R. opettelemaan suomen kieltä. Sitä kieltä eivät sivistyneet naiset siihen aikaan osanneet. Runeberg oli myös Helsingissä asuessaan sanomalehti »Morgonbladet'in» toimittajana. Jo rupesi hänen rouvansa auttamaan häntä vähäsen. Rouva R. kirjoitteli muutamia kirjoituksia tuohon lehteen.

Vuonna 1837 muutti Runeberg perheineen Helsingistä Porvooseen. Siellä tuli hän koulun opettajaksi. Porvoossa oli rouva Runeberg'illa alussa ikävä olla. Hän oli tullut kuuroksi, eikä voinut paljon olla toisten ihmisten seurassa, kun ei kuullut heidän puheitansa. Helsingissä oli hänellä ollut paljon tuttavuuksia. Hän oli saanut usein olla maamme etevimpien miesten seurassa, keskustella heidän kanssaan ja kuulla heidän ajatuksiaan tärkeistä asioista. Mutta Porvoossa oli elämä hiljaista ja yksitoikkoista. Ehkä tämä oli hyödyllistäkin. Sillä Porvoon hiljaisuudessa oli hänellä aikaa ajatella ja valmistella niitä teoksia (kirjoja), joilla Fredrika Runebergin nimi on tullut tunnetuksi jälkimaailmalle. Vuonna 1858 ilmestyi hänen ensimmäinen kirjansa, jonka nimi on »rouva Katariina Boije ja hänen tyttärensä». Toisen kirjansa nimi on »Sigrid Liljeholm» ja kolmannen »Kuvauksia ja Unelmia» v. 1861.

Mitä sisältävät Fredrika Runebergi'n kirjat, mitä tahtoo hän kirjoituksillaan opettaa kansalleen ja lukijoilleen? Voimme sanoa, että hän tahtoi erityisesti kirjoittaa Suomen *naisia* varten, tahtoi saada heitä sivistyneiksi ja ajattelevaisemmiksi.

Surulla huomasi Fredrika Runeberg, että Suomen naiset olivat silloin vielä vähän sivistyneitä. Ei ollut heillä kouluja, he eivät saaneet oppia, he eivät päässeet yliopistoon. Laki kielsi naisia pääsemästä virkamiehiksi, tahi hoitamasta omaa ammattia, omaa kauppaliikettä, tahi tehdasta. Hän näki naisten kärsivän vääryyttä. Miehillä oli paljon etuja. He saivat vapaasti valita minkä ammatin

tahtoivat, he pääsivät kouluhin, virkamiehiksi j. n. e. Mutta nainen oli sidottu. Hänen täytyi aina vaan tehdä käsitöitä ja keittää ruokaa, vaikka hänen mielensä olisi tehnytkin saada oppia enemmän. Sentähden olivat naiset usein turhamielisiä, tyhmiä, ja taitamattomia. Tätä rouva Runeberg suri. Hän tarttui kynään. Lämpimällä sydämellä kirjoitti hän kirjoja, jossa hän kertoi naisten huonosta tilasta ja monista kärsimyksistä. Hän vaati, että laki pitää muuttua sellaiseksi, että se antaa naisillekin enemmän oikeuksia ja että naisille on annettava enemmän kouluopetusta. Jos naiset sivistyvät enemmän, niin silloin sivistyy myös koko kansa. Sillä sivistynyt äiti osaa kasvattaa lapsiaan hyväksi ihmisiksi.

Tällaisista asioista kirjoitti rouva Runeberg. Sentähden sanotaan häntä »naisasian ajajaksi». Hän oli ensimmäisiä naisasian ystäviä Suomessa.

Nykyaikana on naisten asema jo parantunut siihen suuntaan, kuin Fredrika Runeberg ajatteli.

Fredrika Runeberg oli myös lämmin isänmaan ystävä. Kirjassaan »rouva Katariina Boije» antaa hän esim. erään kirjassa kuvatun henkilön sanoa näin: »minä olen suomalainen, en ruotsalainen ja vielä vähemmin venäläinen. Suomi on isänmaani, Suomi, joka nyt on erämaaksi muuttunut. Minkätähden suomalainen olisi ruotsalainen? Milloin olet kuullut ruotsalaisen lukeutuvan samaan kansaan kuin me? Pilkkaa ja ylenkatsetta on heidän (ruotsalaisten) puoleltaan tullut meidän (suomalaisten) osaksi —». Rouva Runeberg ymmärsi että suomalaisten tulee olla suomalaisia. Sitä asiaa ei moni »sivistynyt» vielä siihen aikaan käsittänyt.

Monta, monta vuotta oli Fredrika Runeberg miehensä sairaanhoitajana. Jo vuonna 1863 sai suuri runoilija halvauksen. Hänen täytyi maata sängyssä sairaana 14 vuotta siihenasti kun hän kuoli v. 1877. Kirjeistä, joita rouva Runeberg noina vuosina kirjoitti, näemme että hän aina ajatteli sairasta miestänsä ja uskollisesti hoiti häntä kuolemaan asti. Kaksi vuotta eli Fredrika Runeberg vielä miehensä kuolemaan jälkeen ja kuoli toukokuussa v. 1878.

H. N.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Hausjärveltä 19¹⁰/1109.

Nyt rohkenen lähestyä tätä lehteä, jonka nurkassa olen ollut koko elämäni ja nyt toivon pääseväni tämän lehden palkkoihin.

Minua hiukan kummastuttaa, ettei yksikään luokkatovereistani ole kirjoittanut tähän lehteen, vaikka kyllä itsekin olen ollut samanlainen, kuin toiset. Mutta nyt päätän, kun päätänkin kirjoittaa jotakin. Minua hävetti, kun eräs Km. lehden toimittaja kysyi: »minkätähden et ole yhtään kirjoittanut lehteen? Tunsin punan kohoavan poskilleni, vaikka koitin sitä salata. Kuta kauvemmin ajattelin, sitä paremmin tulin huomanneeksi kuuromyökän kiittämättömyyden opettajakuntaa ja niitä henkilöitä kohtaan, jotka ovat toimittaneet kuuromyökille oman lehden ja uhranneet voimansa kuuromyökän hyväksi ja he kuurot ovat laiskat piirtämään muutamia sanoja tähän omaan lehteen. Olemmehan aina nähneet uutterien kirjoittajien kirjoitukset lehdessämme, nimitt.: Hulda Hakalan, brat Nybergin, Palomaan, Karilaksen j. n. e.

Paljon, paljon on uhrattu kuurojen hyväksi ja ajettu heidän parastaan. Emme saa olla kiittämättömien käenpoikasten kaltaisia, jotka pistäytyvät vieraiden vanhempien holhoukseen ja ajavat pois poikaset palkkseen. Siis kuurot ylös työhön! Eläkäämme torkkukko! Ei torkkuminen auta, mutta työ aina auttaa! Pyydän, ettette töllistele kuin pässit kuuromyök. lehden toimituksen työtä, vaan ottakaa itsekin osaa työhön!

Käytyäni kahdeksan vuotta Turun km. koulua pääsin sieltä pois keväällä v. 1909. Kouluni päätyttyä siirryin tänne kodin rauhaisaan helmaan, jossa olen kesän ja tämän syksyn hupaisesti viettänyt muistellen niitä herttaisia aikoja, joita vietin opettajain, opettajattarien ja oppilaiden kanssa.

Vaikka olen täällä hommissa, niin kuitenkin joudan muistelemaan iloista kouluaikaani, jolloin olen saanut elää ja tehdä koulutyötä hellien ja jalomielisten opettajattarien ja ankarien opettajien johdolla. Muistelen, kuinka he hikisinä kovasta työstä innostuksen kuuma puna poskilla teroittivat meidän järkäämme teräviksi. Mitä tekisimme heille palkkseen? Emme voi mitään muuta tehdä, kuin osottaa kiitollisuutta ja rakkautta heitä kohtaan ja rukoilemme alituisesti Jumalaa, että Hän palkitsisi heidän hyvät työnsä meidän keuhkojen kuurojen puolesta.

Hellimmät terveiset rakkaille opettajattarille, opettajille ja lukuisalle toveri- ja ystäväpiirille.

Laina Inkeri Vainola.

Hämeenlinnassa käyntini.

Juna huristen kiiti Hämeenlinnaa kohti. Ikkunasta näkyi metsää, vuoria, taloja, peltoja ja niittyjä, joilla karja oli syömässä ja hevoset pää pystyssä, korvat taaksepäin vedettyinä vävisten kuuntelivat junan kilinää ja kiljuntaa. Silmiini vilahti jotakin sinistä järven pintaa. Ilo rintani täytti, sillä jo tunsin tämän järven ja tiesin saapuvani pian Hämeenlinnaan.

Tämä sininen pinta oli Vanajavesi, jonka rannalla Hämeenlinna on. Näin jo korkeat talot, vankilan, tehtaitten pitkät piiput. Vihdoin saavuin Hämeenlinnaan lokakuun 16 p. samalla junalla, kuin matkapappi Nyberg, vaikk'emme nähneet toisiamme. En tiedä mikä nuoria silmiäni vaivasi, kun en nähnyt häntä. Kyläpä sentään aika pöllö olen. Sataa rivautteli rankasti, jonka tähden pistäydyin kuomirattaisiin ja ajuri läiskäytti piiskaa kii-rehtiäkseen hevosta luokkatoverini Ida Koskelan luo. Ilo oli sanomaton kun osasin löytää hänet. Tunsin entuudestaan Idan vanhemmat. He olivat ystävällisiä ja tarjosivat yökorteerin minulle. Kului minuuttia, kului tuntia ja kello läheni viittä kohden. Silloin Ida ja minä menimme kävelemään. Näin siellä komean ja mahtavan venäläisten kirkon, suomalaisen kirkon, lyseon y. m. Menimme erääseen puistoon Idan ja tutun ystävämmme kanssa. Puisto oli Vanajavedelle päin ja toisella rannalla oli täpösen täynnä rakennuksia. Silloin tällöin saatoin erottaa, huolimatta pimeydestä, taloja, tehtaita, tornia y. m. Tuolla kaukana häämöitti uljas vankilan korkea torni. Minua suuresti hämmästytti, että siellä on eräs suuri silta, jota juuri rakennettiin. Se oli niin kaunis, etten osaa sanoa sanoa. Se oli rakennettu kahden kaaren tapaisesti. Uuden sillan alla molemmin puolin vedenpintaa oli paljon mukavuutta ja vapautta tarjoovia käytäviä. Käänsin silmäni Vanajavedelle. Kuinka suuri se onkaan ja sen pinta läikehti hiljaa, että tuskin kuuluu. Siinä veden päällä vilahteli lyhtyjen kuvat. Valkoinen vaahto läiski rantaa vasten. Oi, kuinka tämä luonto onkaan ihanaa ja hymyilevää huolimatta rapakoisesta, sateisesta syksystä! Mutta jos olisi kesä- tai heinäkuun aika, niin totta kai luontokin olisi ihanampi ja hurmaavampi. Alkoi hartaushetki, joka pidettiin pastorinkansliassa. Sinne oli saapunut ainoastaan 9 kuuromyökää, joista tunsin ainoastaan neljä. Matkapappi Nyberg puhui niin vaikuttavalla tavalla, että se painui meidän mieleemme. Kuinka suloista oli kuulla spitaalitautisesta miehestä, halvatusista miehestä, Mariasta, Martasta ja Latsaruksesta. Oli ihanaa kunnella, kuinka Maria istui Jeesuksen jalkain juuressa. Ja Jeesus puhuu taivaallisista asioista. Siihen aikaan oli noitten kolmen henkilön pienessä ja köyhässä mökissä rauha, onni, Jumalan pelko ja siunaus. Martta aska-

roitsi, mutta kuten sanoin, Maria Jeesuksen vieressä istuu. Martan sydänkammioon kiiti varmaankin kateuden henki, koska hän uskalsi muistuttaa Jeesusta, että Hän nuhtelisi Mariaa, kun ei auttanut Marttaa askareissa. Mutta miten kävi? Jeesus nuhteli Marttaa, eikä Mariaa, niinkuin oli pyydetty. Tämä on ihana kuva Mariasta. Painukoon se kuva jokaisen sydänkammioon. Tämä puhdas, viaton nainen olkoon maailmassa hurskauden ja viattomuuden esikuva, jota ihmisten täytyy seurata. Löytyy niitä ihmisiä, varsinkin naisia, jotka ovat Marian kaltaisia. Olen itse nähnyt.

Sunnuntaina jatkettiin hartaushetkeä klo 11 a. p. Sen jälkeen menimme marssimaan vankilaa kohden, ikäänkuin sotilaat ylpeänä linnaa kohti. Vankilan ohitse menimme eräaseen korkeaan paikkaan, jossa nähtiin Karlbergin näkötorni. Kävelyretki kesti kaksi tuntia. Hämeenlinnassa kuuromykät olivat hyvin ystävällisiä minulle. Viivyin siellä kaksi päivää. Kiitos vilpittön hauska seurasta ja kaikesta, mitä on osoitettu minulle.

Laina Vainola.

Kuuromyökkäin kansainvälinen urheilujuhla Helsingissä 11/9 1909.

Paraimpina todistuksena kuuromyökkäin urheiluharrastuksista ovat ne kansainväliset urheilu- ja painikilpailut, jotka Helsingin K:m Voim. ja Urheiluseuran järjestäminä niin hyvin onnistuivat. Hyvä ilma suosi kilpailuja urheilukentällä, jolla keskenään kilpaillen liikuskeli 4 ruotsalaista ja 30 suomalaista. Kilpailuja oli lisäksi kertynyt katsomaan kohtalainen katsojajoukko, jotka olivat suuremmaksi osaksi kuuromyökkäiä ja heidän ystäviään, m. m. viisi venäläistä kuuromyökkää. Tanskasta ei tullut yhtään urheilijaa, vaikka heitä kaksi oli ilmoittautunut; he eivät kumminkaan saapuneet jonkun esteen takia. Kumma kyllä, eivät suomalaiset saaneet niin hyviä ennätyksiä vapaassa urheilussa nyt kotimaassaan, kuin ulkomailla maattamme edustaessa. Urheilutuloksista on selostettu tämän lehden viime lokakuun numerossa. Sitä vastoin saimme ihmetellä nähdessämme kuinka hyvin ruotsalaiset juoksivat 1609 ja 5000 mtr:n matkat. Suomalaiset hätäilivät pyr-

kien edelle ruotsalaisista, jotka juoksivat tyynesti ja kauniisti järempänä. Mutta kun puolet matkasta oli juostu, olivat he jo edellä. Suomalaiset luopuivat juoksusta yksi toisensa jälkeen, ainoastaan nuori E. Kettula pysyi uskollisesti heidän kintereillään huolimatta siitä, että jalkansa oli kipeä. Suomalaiset sietävät ankaraa moitetta siitä kun olivat valmistautuneet niin huolimattomasti juoksukilpailuun. Mainittakoon vielä, että etevä juoksumestari W. Andersson on voittanut kolmasti ja saanut siis omakseen »Døvtumania»-seuran lahjoittaman kiertopokaalin 1609 m. juoksusta. Kun urheilukilpailut oli suoritettu, pidettiin samana iltana painikilpailut Kansantalolla, jonne oli kilpailuja katsomaan kertynyt runsaslukuinen yleisö. Wetzell ja Salomaa saivat osakseen vilkkaita suosiosotuksia hyvällä painitaitosuudellaan. Tässä voimme sivumennen syvällä surulla mainita että Suomen paras k. m. painija *Juho Mäkilä* on mennyt tuonen majoille ikävän rautatietapaturman takia. Hän voitti I palkinnon keskisarjan painissa ja herätti huc niota teräsvoimillaan.

Sunnuntaipäivänä antoi uimahyppyyistään kautta maamme tunnettu O. Wetzell näytöksen kerros ja keinu-lautahyppyissä, jonka ohessa E. Karilas näytti heittouintia, jota englantilaiset käyttävät nopeimpana uintitapana. Me suomalaiset käytämme yleensä rintauintia, joka muistuttaa sammakon uintia. Lukuisa kuuromyökkäjoukko oli ihastunut ja innostunut näkemiinsä. Sitten mentiin oikein miesvoimalla Satulinnaan ihailemaan kaunista luontoa ja ympäristöä. Illemmällä oli lopettajaisjuhla N. M. Kr. Y:n talolla, jossa toimitettiin palkintojen jako. Illatsu kului toverillisesti ja rattoisasti.

Seuraavana päivänä kävivät Korkeasaarella ruotsalaiset ja venäläiset vieraat katsomassa eläinkokoelmia. Toimittaja J. Hirn, suosittu humoristi, piti siellä kuuromyökkäille yhteiset kahvikestit.

Näin ollen on urheilujuhla jättänyt mieluisan muiston juhla vieraiden mieleen. Toivottavasti pysyy urheiluinnostus edelleen vireillään k. m. urheilijoiden keskuudessa niin, että joku heistä voisi kohota huomattavaksi urheilijaksi. Tarvinnee mainita, että kansainvälisiä k. m. urheilukilpailuja ei pidetä kai täällä tiheään, vaan ainoastaan monen vuoden perästä. Sen sijaan olisi hyvä, että maaseutulaisilla olisi tilaisuus päästä paikallisiin kilpailuihin koe-

tellakseen voimiaan ja taitoaan tarvitsematta tuhjata varoja pitkin matkoihin.

E. K—s.

Lisää jatkokursseja.

(Aistivalliskoulujen lehdestä.)

Viime vuosina ovat kuuromyökkäin opettajat eri kouluissa ruvenneet pitämään jatkokursseja entisille oppilaille. Porvoossa, Turussa ja Kuopiossa on sellaisia nykyään pidetty. Jyväskylään on useampana keväänä kutsuttu ent. oppilaita muutamiksi päiviksi koulumuistojaan uudistamaan. Mikkelissä tietääkseni ollaan myös aikeessa lähimmässä tulevaisuudessa toimeenpanna jatkokurssit sikäläisen koulun käyneille oppilaille.

Suuri merkitys on epäilemättä tällaisilla kursseilla kuuromykkiin nähden. Siellä kertaillaan koulussa ennen opittuja tietoja. Siellä opetetaan uusiakin asioita, joita kouluaihana ei oltu ehditty oppia ja joita oppilasten silloisen kehityskannan takia ei oltu voitukaan oppia. Näissä tilaisuuksissa saavat kuuromykät entisiltä opettajiltaan selvityksiä ja vastauksia niihin kysymyksiin, joita »elämän koulussa» ovat pakoitettut miettimään, mutta joihin omin voimin eivät ole tyydyttävää vastausta saaneet. Näissä tilaisuuksissa saavat kuuromykät uusia herätyksiä hankkimaan itselleen sivistystä ja tietoja sekä noudattamaan hyviä tapoja. Monessa suhteessa ovat tällaiset kurssit siunausta tuottavat oppilaille.

Mutta opettajillekin on epäilemättä niistä hyötyä. Saavathan he siten monien vuosien perästä kohdata entiset oppilaansa, näkevät mihin suuntaan he ovat kehittyneet niitten opetusten ja elämän ohjeitten nojalla, joita opettaja heille antoi. On todella erittäin tärkeätä että kuuromyökkäin opettaja silloin tällöin tulee tekemisiin ja oikein tutustuu täysikasvaneitten, käytännöllisessä elämässä toimeentulonsa eteen raatavien kuuromyökkien kanssa. Miten he toimeentulevat, mitä vaikeuksia heillä on voitettavina ja miten he yleensä tämän maailman menossa suoriutuvat — siitä kaikesta saa luonnollisesti käsityksen seurustelemalla aikaihminen kuuromyökkien kanssa. Elämää vartenhan kuuromyökkäin opettaja

oppilaitaan kasvattaa. Luonnollisesti huvittaa kasvattajaa saada kokea miten kasvattinsa menestyy siinä elämässä, mihin hän koulunsa lopetettuaan on joutunut. Ja näitten kokemusten nojalla voi asianomainen opettaja taas joko jatkaa samanlaista kasvatusmenettelyä nykyisten oppilastensa suhteen kuin ennenkin, tahi muuttaa sitä siinä suhteessa missä huomaa sen parannusta kaipaavan. Luulenkin, että, vaikka tällaisten kurssien pitäminen kyllä rasittaa opettajia se samalla innostaa ja hyödyttää heitä suuressa määrin. — Toivomme siis hyvää jatkoa jatkokurssi aatteelle.

Luonnollisesti haluaa kukin koulu ja kukin opettaja lähinnä *omat oppilaansa* jatkokursseihinsa. Mutta allekirjoittanut tahtoi tässä puhua niitten kuuromyökkäin puolesta, joilla ei ole enää varsinaisesti omaa koulua ja joitten useat opettajatkin jo ovat poissa työstä. Tarkoitan Porvoon ja Turun vanhojen kirjoitus- ja viittomakoulujen oppilaita. Heitä on varsin runsaasti siellä täällä varsinkin maamme etelä-, länsi- ja keskiosissa. Kuten tunnettua on heidän ent. koulunsa nykyään muutettu puhekouluiksi, joten näillä vanhoilla km:llä (ijältään n. 35 vuotisia ja vanhempia) ei ole tilaisuutta päästä niihin jatkokursseihin mitä kysymyksessä olevissa kouluissa nyttemmin toimeen pannaan. Kuitenkin olisivat nämä kuuromykät lisäopetuksen tarpeessa. Heidänkin pitäisi saada verestää entisiä opinnoitaan ja saada uusia herätyksiä. Tässä olisi mielestäni uusi ja tärkeä työala Auttajayhdistyksen ja Kuuromyökkäinliiton toiminnalle. Kumpaisenkin näitten kuuromyökkäin hyväksi työskenteleväin seurain tulisi ruveta ajattelemaan ja ryhtyä keskusteluihin siitä *millä tavalla, missä ja milloin voitaisiin järjestää pari viikkoa kestävä jatkokurssit Porvoon ja Turun entisten viittomakoulujen oppilaille.*

Kumpaisenkin näistä yhdistyksistä sopisi myöntää varoitaan riittävä määrä kurssien kustannusten korvaukseksi. Toivottavasti saataisi jommankumman näitten koulujen huoneusto ja opetusvälineet käytettäväksi. Ehkä valtio myöntäisi oppilaille vapaat rautatienmatkat, jos anottaisiin. Yhdistysten tulisi tiedustella tarvittava määrä opettajavoimia, sovittava heidän kanssaan kurssien ajasta, sekä mahdollisesta opettaja palkkiosta y. m. Onhan vielä useita Porvoon ja Turun ent. koulujen opettajia toimeensa. Toivottavasti he mielelläänkin uudistaisivat tuttavuutta

ent. oppilastensa kanssa. Ja kenties nuoremmissakin opettajapolvessa on siksi innostuneita, uhrautuvaisia ja viittomataitaisia henkilöitä, että suostuisivat tulemaan opettajiksi näihin kurseihin. En usko heidän kauppojaan katuvan, sillä oleskelu juuri näitten elähtäneempien viittaavien turkulaisten ja porvoolaisten kanssa on mitä huvittavinta.

Voisihan oppilasjoukon suuruuden edeltäpäin rajoittaa opettaja-voimia ja kustannuksia silmällä pitäen. Monet näistä kurseihin otettavista ovat varattomia työläisiä, jopa perheellisiäkin. Siitä syystä olisi heille stipendejä jaettava tätä tarkoitusta varten.

Asia on mielestäni ajattelemisen arvoinen ja pyydän sen täten jättää arv. Auttajayhdistyksen ja Km. liiton suosiolliseen huomioon toivolla, että se ensi tilassa otettaisiin keskustelun alaiseksi.

Huugo Nyberg.

Kuuromykkä-tytöt, huomatkaa!

Viime kesänä pysyivät tytöt Kuopion kesäkoulussa, että Km-liitto toimeenpanisi lyhyen keittokurssin jossakin sopivassa paikassa km-tyttöjä varten. Km-liiton johtokunta on tätä asiaa ajatellut. Se huomasi, että asia kyllä voi olla hyvä ja tarpeellinen. Se on kysynyt Pieksämäen Nikkarilasta neiti Aina Vialén'iltä saisiko Nikkarilassa pitää lyhyen (esim. 4—5 viikkoa) keittokoulukurssin. Neiti V. on vastanut, että kyllä hänen puolestaan sopii. Olemme varmat, että Nikkarilassa saamme huoneet, astiat, asunnot y. m., niin että noin 10 tahi 12 tyttöä voisi tulla keittokurssiin. Toivomme myös, että saamme sopivan opettajankin. Km. liitto aikoo jakaa myös pienempiä matka-apurahoja tytöille j. n. e. Kurssit pidettäisi luultavasti ensi elokuussa, jolloin marjat ovat kypsät, sienä on metsässä j. n. e. — Mutta onko nyt 10—12 tyttöä, joilla olisi halua ja aikaa oppia keittämään, leipomaan ja paistamaan? Ajatelkaa asiaa, kysykää vanhemmiltanne pääsettekö. *Kurssi kestäisi 4—5 viikkoa elokuussa, opetus, asunto ja ruoka on maksuton, toivottavasti matka myös vapaa.* Kirjoittakaa vastaus ennen helmikuun loppua past. H. Nyberg'ille (Uusi Kirkkotie 4). Sitten vasta voidaan päättää pidetäänkö kurssit, kun nähdään tuleeko opinhaluisia tyttöjä.

Kuuromykkäin yhdistyksille!

Suomen Kuuromykkäinliiton johtokunta Helsingissä on päättänyt, että ensi helmikuussa pidetään Heisingissä *pieni* kokous, johon kaikki Suomen kuuromykkäinyhdistykset saavat lähettää yhden, tahi kaksi edustajaa (jäsentä). Olisi paras, että jokaisen yhdistyksen *puheenjohtaja* tulisi siihen kokoukseen. Kokouksessa keskustellaan ja neuvotellaan *millä tavalla kuuromykkäinyhdistysten pitäisi työskennellä jäsentensä hyväksi*. Siinä kerrotaan millä tavalla toiset yhdistykset ovat työskennelleet ja niin saavat toiset oppia toisilta. Helsingissä on valittu toimikunta järjestämään tätä kokousta, hankkimaan esitelmän pitäjiä ja keskustelukysymysten alustajia. Kokous kestää ehkä 2 päivää ja pidetään se samaan aikaan, jolloin Helsingin km-yhdistys viettää 15 vuotijuhlaansa.

Tämä kokous *ei ole* suuri, yleinen kokous. Siihen ei saa vapaa-pilettiä rautatiellä. Siihen kokoukseen pääsee ainoastaan yhdistysten puheenjohtajat, tahi sihteerit. Heille antaa Liitto matkarahan. On turha toisten kirjoittaa tänne ja pyytää vapaa-pilettiä. Tämä kokous on ainoastaan edustajia varten. Toivomme, että tämä kokous tulee opettavaiseksi ja hyödylliseksi kuuromykkäin asialle koko Suomen maassa. Kokouksen ajasta ilmoitetaan tarkemmin kirjeillä yhdistyksille.

Pieni arvostelu.

Kun sain kuulla, että Suomen Km. liitto tänäkin vuonna toimittaa meille oman joululehden, rupesin sitä hartaasti odottamaan. Toivoin ilmestyvän sen toisessa ulkomuodossa, kuin viime vuonna, ja myöskin sisältörikkaana. — Jo sainkin lehden. Ensi joutohetkenä lukea ahmin sen läpi. En pettynytään toiveissani lehden *sisällyksen* puolesta. Sisällys oli niin rikasta, niin tunteellista. Sinne oli hilannut Karjalan Vappu runopätkiä, sekä lystikkään jutun, Mooses Kiertäväinen mitä parhaimman kirjeen. Siellä oli sydämen hellimpiä tunteita koskettava kirjoitus »Kuuro», ja vielä paljon muuta.

Mutta petyin toiveessani lehden ulkoasusta. Niinkuin viime vuonnakin, on nytkin kansilehdellä tuo kömpelötekoinen epäonnistunut taideteos, »Kuuromyökkä». En voi sanoa, ja tokkopa muutkaan, että se herättää todellista joulu-iloa ja huojennusta kantamaan elon raskasta kuormaa, joka on osaksemme pantu. Katsoessani tuota kuvaa tulee mieleeni niin paha ja kiusallinen ajatus »minäkin olen kuuromyökkä, miksi minulle on annettu niin kova osa»? — Taiteilija ei ole onnistunut ensinkään työssään, ei ensinkään. Hänellä ei ole suinkaan ollut edessään elävää mallia, joten se on kaiketi niin epäonnistunut. Taiteilija itse ja kuvankatsojat eivät ole samanlaisia kuin kuva esittää, joten se on siis suoraan sanoen pilakuva. Toivon, että saisimme yhä eteenkinpäin joka jouluksi oman lehden. Mutta hartaimmin toivon, että tuo kuva, joka on nyt kaksi kertaa, »Kuuromyökkäin joulun» kansilehtä kaunistanut poistettaisiin, ja sijalle hankittaisiin uusi, joka heti ensi silmäyksellä herättää joulutunnelmaa, sekä poistaa mielestä kaiken kärsimyksen ja tuskantunteen.

L:di S:n

Tietoja kotimaasta.

Kuopiosta kirjoitetaan seuraavaa. Äsken on tännekin perustettu kuurojen keskuuteen pieni seura »*Kipinä*». Emme suinkaan ole seuran perustamisella tahtoneet muita matkia. Eihän ihminen elä leivästä, eikä viihdy yksinäisyydessä. Hän kaipaa aina viihdytystä. Jos hän ei sitä saa, muuttuu hän viimein kylmäksi, välinpitämättömäksi ja haluttomaksi kaikkeen siihen työhön, mikä on suurta ja pyhää, ja joka vaatii rakkautta, uhraavaisuutta ja sitkeää työkykyä. Mutta suuria töitä emme voi tehdä. Vaan toivon, että työmme ei olisi vain hetkeksi puoleensa vetävää virvatulta, vaan todellista yhteistyötä, jota tehdään rakkaudesta, ei omaksi kunniaksi, vaan yhteishyväksi.

Olemme jo päässeet työssä niin pitkälle, että uskallan siitä vähän puhua. Johtaja Killinen lupasi meille kuurojen koulun asumalaitoksen toisen päivähuoneen käytettäväksemme. Siellä olemme jo muutamia kertoja kokouksia pitäneet. Siellä olemme keskustelleet työsuunnitelmista ja säännöistä, sekä valittu yhdistykselle johtokunta. Siihen kuuluu 5 jäsentä. Kaikki kuuroja!

Kokoonnumme tavallisesti joka toinen sunnuntai ja useamminkin, jos haluttaa.

Työmme on vielä pientä ja heikkoa. Mutta toivon, että joskus vieno tuulen hengähdys tähän »*Kipinäämme*» puhaltaisi, niin että se kytee ja kytee ilman sammumatta, kunnes se vihdoin syttyy ilmi liekkiin. Vaikeuksia on meillä paljon. Mutta hyvällä ja sitkeällä tahdolla ne voi voittaa. Toivon, että jälestäpäin tulevat täydentäisivät sen, mikä on meiltä jäänyt täyttämättä. Työssämme olkoon alituisena seuralaisena innostus ja keskinäinen sopu, sillä ilman innostusta, ilman sopua ei ole onnea.

L:di S:n

50 vuotias. Tämän tammikuun 20 päivä täyttää Turun km. koulu 50 vuotta. Se perustettiin nimittäin v. ²⁰/₁ 1860. Tämän tapauksen johdosta pidetään Turun koululla juhla tammik. 20 p. Toivomme saada ensi joululehtemme tarkan kuvitetun kertomuksen Turun km. koulun vaiheista. Emme siis tällä kertaa siitä sen enempiä mainitse. Viime joululehdessämme oli kertomus ja kuvia Porvoon km. koulusta. Nyt tulee Turun vuoro, sitten Kuopion j. n. e. Aijomme joululehdissä vuosi vuodelta julaista kaikkien km. koulujen historian kuvitettuna.

Hankoniemen ja ympäristön km:t olivat koolla hartaushetkiin, ehtoollisjumalanpalvelukseen y. m. viime joulukuun 18—20 päivinä. Sillä paikkakunnalla on verrattain monta km., useimmat ruotsinkielisiä. Kouluakäyviä km. lapsiakin lienee Hankoniemessä nykyään 5 kpl. Erittäin suurta ystävyyttä km:iä kohtaan osoittaa Hankoniemen pastori Gustaf Storgårds. Hänen kodissaan pidettiin nytkin kaikki kokoukset, paitsi jumalanpalvelus kirkossa.

Runsaasti tarjosi pastori kahvia ja vehnästä joka kerta km:lle. Ennenkin on hän kutsunut km. luoksensa ja lupasi vastedes myös kutsua.

Pastori ja hänen rouvansa, sekä junan konduktööri hra Aksel Tallroth (Albert T.-vainajan veli), joka osaa viittomakieltä, varmaan pitävät kokouksia km:ille. Olemme kuulleet, että km:t siellä ovat ahkeria ja siivoja, sekä hyvin toimeentulevia. Se on hyvä. Sellaisista km:stä on kunniaa koko asiallemme. Kun kuulevat ihmiset näkevät, että km:t ovat siivoja, *eivätkä riitele keskenään*, niin he mielellään seurustelevat heidän kanssaan. On hyvä, että km:llä on monta ystävää kuulevain joukossa. Toivotamme onnea Hankoniemen km:lle! Jatkukoon siivo käytös ja hyvä sopu! Jatkukoon kuulevain ystävain hyvä harrastus!

»**Kuuromyökkäin Joulua**» painettiin täksi jouluksi 3,000 kpl. Se on hyvin mennyt kaupaksi. Vielä on myymättä noin

190 kpl. Asiamiehemme ovat olleet hyvin innokkaita. Varsinkin kuopiolaiset levittivät lehteä kovin paljon. Sinne meni yli 300 joululehteä, joista yksin Erika Blomberg myi 200 kpl. Kiitos ja kunnia kuopiolaisille! — Lappeenraunassa myivät Matti Teitto 91 ja Ville Laitainen 50 kpl.; Oulussa neiti Sumelius 93 ja M. Mäkinen 56 kpl.; Turussa Elias Savisaari 120, past. Nordman 16 kpl.; Viipurissa Helmi Kaski 47, Vappu Vuokkola 40, Juhon Tenkanen 50 kpl.; Käkisalmissa Hulda Hakala 60 kpl.; Jyväskylässä O. Reino 80, Emil Kuukkonen 10 kpl.; Hämeenlinnassa Ilmari Saarikko 45, Vihtori Launio 38 kpl.; Mikkelissä A. I. Savolainen 70, Nella Suhonen 30, Liina Cederhvarf 17 kpl.; Porissa Sandra Ekblom 43 kpl.; Kotkassa Vilho Salovaara 25; Tampereen km:t 200 kpl. j. n. e. Maalla asuvat asiamiehet ovat myös olleet ahkeria, vaikka heidän on vaikeampi saada tilaajia. K. Särkökoski Kurussa esim. myi 30 kpl.; Anna Puttila Iitissä 35 kpl.; Kalle Ritala Kiihkassa 40 kpl.; Mimmi Vickström Vihdissä 49 kpl. j. n. e. Lausumme *lämpöiset kiitokset* kaikille asiamiehillemme kuuleville ja kuuroille, jotka ovat joululehteämme niin paljon levittäneet. Toivomme, että pieni ja vaatimaton joululehtemmekin on matkoillaan tehnyt kuuromyökkäin asiaa ja asemaa enemmän tunnetuksi laajoissa piireissä. Joululehdestä saamme jonkun verran voittoa. Tämä voitto käytetään Km. liiton johtokunnan päätöksen mukaan Suomen kuuromyökkäin hyväksi. Se ei tule toimittajain, eikä kenenkään yksityisen hyödyksi, niinkuin jotkut ovat sanoneet, joille lehteä on tarjottu. He olivat sanoneet, etteivät tahdo ostaa lehteä, jonka hinta menee »herrojen suuhun». Toimittajilla ei ole yhtään penniä palkkaa joululehden toimittamisesta. Kaikki voitto tulee *Suomen km:n hyväksi*. — Pyydämme asiamiehiämme vielä hyväntahtoisesti yhtä suurella innolla hankkimaan »Kuuromyökkäinlehdelle» tilaajia. Olette myyneet melkein 3,000 kpl. »Kuuromyökkäin» joulua. Voisitko saada Kuuromyökkäin lehdelle 1,000—1,500 tilaajaa? Se olisi hyvä. Näyttäkää lehteä kuuleville tuttavillenne ja kehoittakaa heitä tilaamaan sitä!

Aistivalliskoulut. Kansakoulunopettaja H. M. Rekola on nimitetty opettajaksi Oulun kuuromyökkäinkouluun.

Tietoja kuuromyökkäistä. Oulun koulun ent. oppilas *Kustaa Puhakka* pyytää tervehtiä entisiä opettajiaan ja tovereitaan. Hän voi hyvin, on terve ja sanoo palvelevansa hyvässä paikassa Pudasjärvellä Pertun talossa. — Kuopion koulun ent. oppilas *Hilda Knuuti* Nivalasta tervehtii myös tuttaviaan. Hän asuu kodissaan, jossa on hauska olla, hausempi kuin kaupungissa. Oli viime kesänä Kuopiossa kesäkoulussa, vaan sairastui heti kotiin pääs-

tyään. Oli heikkona kipeänä 2 viikkoa, vaan parani Tiina-siskon tuomien lääkkeitten ja hyvän ruuan avulla. Iloista joulua toivottaa hän tuttavilleen. — Mikkelin koulun ent. oppilas *Jalmari Nummelin* ilmoittaa eteenkinpäin olevansa Kaukolan kartanossa hevosten hoitajana, jossa toimesta hän jo on ollut 2 vuotta. Hän viihtyy hyvin (hänen on hyvä olla) paikassaan. Hänellä on ruokittavana, harjattavana ja hoidettavana 11 hevosta. Ja siinä onkin tarpeeksi työtä. Jalmari pyytää toverein kirjoittamaan hänelle; osoitteensa on Laitila Kaukolan kylä. — Pahoja palohaa-voja sai *Johan Leivo* kasvoilleen ja käsilleen 10 p:nä Marraskuuta Taalintehtaalla. Yötyössä ollessaan hän lämmitti suurta uunia. Rautapohja meni rikki, jolloin tuli tärvensi pahoin Leivon kasvot ja kädet. Onneksi se ei pilannut hänen silmiänsä, silloin olisi hän ollut mennyttä miestä. Tehtaanlääkäri sitoi kädet vaatteella ja voiteli rasvalla kasvoja. Jonkun ajan kuluttua irtautui pois tärventynyt nahka ja sen sijaan tuli uusi nahka niin että hän sai jälleen mennä terveenä työhönsä. — Hän sai kipurahoja tapaturmavakuutuksesta joutuessaan ikävän tapaturman alaiseksi tehdaspaikalla. — *Työmies Antti Hyvärinen* perheineen on muuttanut Varkauden tehtaalta Pietarsaareen. Osoite: Pietarsaari, Jaakonkatu 12. — Turun koulun ent. oppilas *Sandra Kylä-Uotila* Pöytyältä kirjoittaa myös elämästään. Erittäin muistelee hän Herran ehtoolliselle pääsemistään Turussa v. 1896, sekä pastori Vesenterän ja Nyman'in käyntiä Pöytyän km:n luona, josta hän on hyvin iloinen. Hän voi hyvin ja lähettää paljon terveisiä kaikille. Osoite: Auran asema, Auvasi.

Viipurin km:t viettivät hauskan joulukuusi-juhlan ystävänsä rva Ovaskaisen kodissa jouluk. 19 päivänä. Rva O. oli kutsunut heidät luokseen joulukuuselle. Pieniä lahjoja antoivat km:t toisilleen ja eräs nuori pappi puhui heille kauniisti Jumalan sanaa. Hauskasti kului ilta.

Käkisalmen ja ympäristön km:n joulu-juhla pidettiin jo jouluk. 12 p., jolloin syyslukukausi koulussa lopetettiin.

Helsingin km:n yhdistyksellä oli valmistettu jouluaattoillaksi kodikas joulunvietto kodittomille km:ille. Joulukuusi loisti. Sen ympärillä leikittiin. Teetä juotiin, karamellia syötiin ja lopuksi syötiin yhteinen illallinen. Pastori ja rouvansa olivat mukana koko illan. Rukouksella ja puheella lopetettiin yhdessä.

Tilaus-ilmoitus.

Kuuromykkäinlehti

ilmestyy v. 1910 samalla tavalla kuin ennenkin kerran kuukaudessa. Tilaushinta pysyy entisellään *1 mk, 50 p.* vuodelta. *Lehteä on paras tilata likeisimmästä postikonttorista.* Mutta sitä voi myös tilata suoraan toimitukselta, jos kirjeessä lähetetään *1 mk. 50 p.* edestä postimerkkejä (mieluummin *10 p.* merkkejä). On paras, että jokainen tilaa lehtensä jo *joulukuussa.*

Lehden julkaisee Suomen Kuuromykkäin liitto. Sen tarkoituksena on tarjota maamme suomeapuhuille kuuromykkille sivistävää, hyödyllistä ja huvittavaa lukemista sisällöltään uskonnollista ja muunkinlaista. Lehteen hankitaan niin tarkkoja tietoja kuin on mahdollista Suomen kuuromykkäin elämästä ja riennoista.

Jotta lehti tulisi yhdistäväksi siteeksi maamme suomenkielisten kuuromykkäin kesken, on välttämätöntä, että he itse avustavat lehteään. Toivomme siis, että kuuromykkät yhä enemmän lähettävät lehteensä kirjoituksia, uutisia ja yleensä tietoja itsestään, työstään, harrastuksistaan j. n. e. Kuuromykkäin opettajia, omaisia ja ystäviä kehoitamme myös arvoisilla kirjoituksillaan lehteämme muistamaan. Huomautamme vielä, että on päätetty ensi vuonna osittain *suurentaa lehteä*, niin että muutamat numerot ilmestyvät useampisivuisina sen mukaan, kuin kirjoituksia saapuu. Lehteä koskevista asioista sopii kirjoittaa jommallekummalle allekirjoittaneista. Kirjoitukset olisivat lähetettävät allekirj. Nyberg'ille.

J. Sundberg,
vastaava.
Yrjönkatu 5.

Huugo Nyberg,
Toim. sihteeri.
Uusi Kirkkotie 4.

„Kuuromykkäin Joulu“ v. 1909.

Tilatkaa! Levittäkää sitä tuttavillenne! Hinta 50 p. kpl.
Hyviä kirjoituksia! Runsaasti kuvia! Älkää olko hitaita!